

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF CHRISTIAN FALZON SCERRI
ONOR. IMĦALLEF JOSETTE DEMICOLI**

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 3 ta' Ottubru, 2024.

Numru : 27

Rikors numru 1039/2022/1GM

Michael Debono Limited (C 10002)

v.

i. Awtorità għat-Trasport f'Malta

**ii. Dr Charmaine Cherrett u PL Melissa Mary Victoria
Anastasi Kuraturi Deputati sabiex jirrappreżentaw il-
werrieta mhux magħrufa ta' Ralf Piontek (ID 75166A) li
miet nhar is-7 ta' Settembru 2020 għal kull interess li jista'
jkun hemm**

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar appell ta' Michael Debono Limited minn sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-12 ta' Ottubru, 2023, li biha laqgħet l-ewwel żewġ talbiet tal-kumpanija attriċi billi sabet li

I-vettura tat-tip Toyota Aygo bin-numru ta' reġistrazzjoni IGO-666 hija proprjetà ta' Michael Debono Limited, kif ukoll ordnat lill-Awtorità għat-Trasport f'Malta sabiex tirreġistra tali vettura f'isimha, filwaqt li ċaħdet it-tielet talba tal-istess Michael Debono Limited dwar il-pretensjoni li l-Awtorità konvenuta setgħet tmexxi bit-trasferiment ta' reġistrazzjoni tal-vettura inkwistjoni mingħajr l-intervent tal-Qorti.

Daħla

2. B'rikors maħluf imressaq fil-31 ta' Ottubru, 2022, il-kumpanija attriċi Michael Debono Limited stqarret li b'kitba tal-5 ta' Lulju, 2019, imsejha bħala «*Personal Contract Purchase*», hija kienet tat lil ċertu Ralf Piontek il-pussess ta' vettura tat-tip Toyota Aygo x-trend, bin-numru ta' reġistrazzjoni IGO-666.

3. Wara li kompliet tgħid li din il-vettura ġiet ukoll irreġistrata mal-Awtorità għat-Trasport f'Malta f'isem l-istess Ralf Piontek, stqarret li dan tal-aħħar miet f'incident traġiku fis-7 ta' Settembru, 2020, u wara li seħħ dan, la hadd qatt ma ppreżenta ruħu magħha bħala l-verriet tiegħu u wisq inqas xi hadd assumma r-responsabbiltà tal-pagamenti li kien fadallu jhallasha skont il-ftehim tal-5 ta' Lulju, 2019.

4. F'dan il-qafas, Michael Debono Limited irriferiet lejn klawnsola 22

tal-istess ftehim, u argumentat li bis-saħħa ta' dik il-klawsola hija saret is-sid tal-imsemmija vettura.

5. Issoktat billi stqarret li hija għandha interess li tirreġistra dik il-vettura f'isimha, u ilmentant li hija ma setgħetx tagħmel hekk għaliex l-Awtorità konvenuta insistiet magħha li t-trasferiment ta' reġistrazzjoni minn fuq isem Piontek għal fuq isimha, seta' jsir biss jew bi qbil ma' min daħal fiż-żarbun ta' Piontek, jew inkella b'ordni tal-Qorti.

6. Għalqet bl-argument li għadarba ma kienx hemm kontestazzjoni dwar il-bilanċ ta' arretrati fuq il-vettura inkwistjoni, l-Awtorità ma kellha ssib l-ebda xkiel sabiex iddawwar ir-reġistrazzjoni ta' dik il-karozza f'isimha.

7. Fid-dawl ta' dan kollu, Michael Debono Limited għaddiet biex talbet lill-Ewwel Qorti sabiex:

«1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-vettura tat-tip Toyota Aygo x-trend WLTP (AY7 2F7) 5 dr 1.00 VVT-i 5MT bin-numru ta' reġistrazzjoni IGO - 666 tappartjeni lis-soċjetà attriċi;

2. Tordna lill-intimata Awtorità għat-Trasport f'Malta sabiex tirreġistra din il-vettura f'isem is-soċjetà attriċi.

3. Tiddikjara u tiddeċiedi illi ladarba jirriżulta mhux ikkontestat li hemm arretrati fuq din il-vettura allura m'hemm l-ebda ħtieġa li tali trasferiment neċessarjament isir biss b'ordni ta' Qorti.»

8. Bi twegiba maħlufa mressqa fl-14 ta' Diċembru, 2022, l-Awtorità għat-Trasport f'Malta, laqgħet għall-kawża billi qajmet dawn l-

eċċezzjonijiet:

«1. Illi l-Awtorità rispondenti ttenni illi kwalsiasi skrittura ta' bejgħ u klawnsoli kuntrattwali inseriti f'tali skrittura ta' bejgħ bejn is-soċjetà rikorrenti u (l-illum defunt) Ralf Piontek, liema skrittura kuntrattwali tikkostitwixxi l-bażi tal-azzjoni intavolata mis-soċjetà rikorrenti, hija res inter alios acta bejniethom u ma tista' qatt isservi biex l-Awtorità taqleb ir-registrazzjoni tal-vettura inkwistjoni minn fuq isem l-imsemmi Ralf Piontek għal fuq isem is-soċjetà rikorrenti. Dan kif diġà gie kjarament imtenni u mfisser fl-Ilttra Uffiċjali Numru 4815/2021 intavolata mill-Awtorità rispondenti bi twegiba għall-Ilttra Uffiċjali lilha mibgħuta mis-soċjetà rikorrenti li ġgib in-numru 4673/2021.

2. Illi f'paragrafu 8 is-soċjetà rikorrenti li l-Awtorità għandha tordna li jsir it-trasferiment tal-vettura kif rikjest «ladarba mhux ikkontestat li hemm tali arretrati.» (sic). L-Awtorità rispondenti ma tafx x'arretrati hemm jew m'hemmx u din assolutament mhijjex konsiderazzjoni jew determinazzjoni li għandha tagħmel l-Awtorità, iżda hija determinazzjoni li, fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-partijiet biex isir it-trasferiment rikjest (naturalment, meta qed issir riferenza hawn għall-«partijiet», fir-rigward ta' Ralf Piontek qed issir riferenza għall-eredi tiegħu), tispetta biss u unikament lil din l-Onorabbli Qorti.

3 Illi, salv għas-suespost, l-Awtorità rispondenti ttenni illi hija m'għandha ebda interess de proprio u li, bħal dejjem, l-uniku interess tagħha huwa li tobdi kwalsiasi ordni jew provvedimento li jogħgobha tagħti din l-Onorabbli Qorti u li taġixxi dejjem skont id-dettami tal-liġi u skont l-ordnijiet ta' din l-Onorabbli Qorti, u għalhekk jekk din l-Onorabbli Qorti jogħgobha tordna biex isir it-trasferiment rikjest mis-soċjetà rikorrenti, l-Awtorità tgħaddi biex tipproċessah u tikkompletah (salv il-ħlas ta' kwalsiasi arretrati dovuti) iżda hija ċertament li ma setgħetx tawtorizza tali trasferiment mingħajr il-firma tal-venditur u l-kumpratur fuq il-log-book u tax-xhieda, diment li ma jkunx hemm ordni tal-Qorti għal dan l-iskop. Għaldaqstant l-Awtorità rispondenti m'għandha tbatì ebda spejjeż relattivi għal din il-kawża.»

9. Mill-banda l-oħra, bi twegiba maħlufa mressqa fit-22 ta' Diċembru, 2022, il-kuraturi li qegħdin jidhru għall-mejjet Ralf Piontek wiegħbu billi semplicement qalu li huma m'għandhomx ħjiel dwar il-fatti li dwarhom hija din il-kawża. Għalkemm żammew il-jedd li jressqu eċċezzjonijiet oħrajn f'każ li jirnexxilhom jiksbu l-għarfien dwar dawk il-fatti, huma baqgħu ma ressqu l-ebda eċċezzjonijiet oħra.

10. B'sentenza mogħtija fit-12 ta' Ottubru, 2023, l-Ewwel Qorti qatgħet din il-kawża billi: (i) laqgħet l-ewwel u t-tieni talbiet ta' Michael Debono Limited billi sabet li l-vettura inkwistjoni hija proprjetà tal-kumpanija attriċi u ordnat lill-Awtorità konvenuta sabiex tirreġistra dik il-vettura f'isem l-istess kumpanija attriċi; (ii) ċaħdet it-tielet talba li biha ntalbet issib li l-Awtorità konvenuta setgħet tmexxi bil-bidla fir-reġistrazzjoni tal-karozza anke mingħajr ordni tal-Qorti; u fl-aħħar nett (iii) ikkundannat lill-kumpanija attriċi sabiex tbatlha l-ispejjeż kollha tal-kawża.

11. L-Ewwel Qorti waslet għal din id-deċiżjoni wara li għamlet dawn il-konsiderazzjonijiet:

«Michael Debono Limited (MD) u Ralf Piontek daħlu fi skrittura tat-tip Personal Contract Purchase. Permezz tagħha, Piontek ittrasferixxa t-titlu tal-vettura Toyota Aygo lil MD sakemm iħallas id-debitu skont dik l-iskrittura. Minkejja dan, il-logbook kellu jiġi rreġistrat f'isem Piontek u l-vettura kellha tkun a riskju tiegħu. Fi kliem ieħor tatu l-pussess tagħha filwaqt li żammet l-ownership sakemm jiħallas id-dejn kollu.

Piontek miet qabel ma laħaq għamel il-pagamenti kollha u mhux magħruf min huma l-verrieta tiegħu.

MD qiegħda titlob dikjarazzjoni li hija sid il-vettura; u li l-Qorti tordna lill-Awtorità għat-Trasport f'Malta biex tirreġistra l-vettura f'isimha. Sa hawn, ATM m'għandha l-ebda oġġezzjoni.

Mhux biss imma: titlob ukoll dikjarazzjoni li m'hemm l-ebda ħtieġa li tali trasferiment bilfors isir b'ordni ta' Qorti. Dan għaliex skont il-liġi (it-tip ta' skrittura Personal Contract Purchase taqa' taħt l-istitut ġdid fil-Kodiċi Ċivili, introdott fis-sena 2010, ta' garanzija bi trasferiment ta' titlu) f'każ ta' nuqqas ta' ħlas tal-pagamenti, MD m'għandhiex bżonn toqgħod tiġi l-Qorti biex tbiegħ il-vettura nkella żżommha ħalli titħallas tad-debitu dovut lejha. (Art. 2095G tal-Kodiċi Ċivili). L-abbli avukat difensur ta' MD jissottometti li la l-liġi tgħid hekk – u dan biex tiffaċilita l-kummerċ – lanqas għandha bżonn tiġi l-Qorti sabiex f'ċirkostanzi bħal dawn tiġi ttrasferita l-liċenzja għal għandha. Li anzi jekk isir hekk, il-liġi tkun qiegħda tiġi

stultifikata jekk mhux addirittura miksura. U hawn l-ATM ma taqbilx, għaliex hija ma kinitx parti mill-ftehim u ma tistax toqgħod tiġġudika l-effetti tiegħu.

*Il-Qorti, filwaqt li ssib is-sottomissjoni ta' MD waħda ferm interessanti, u li mhix mingħajr ċerta validità, ma tistax taqbel magħha. Il-fatt li MD hi sid il-vettura, u li f'każ ta' nuqqas ta' pagamenti tad-debitu dovut lilha hija awtorizzata mil-liġi sabiex tiddisponi minnha mingħajr ma tirrikorri għal xi awtorizzazzjoni tal-Qorti, ma jfissirx li l-liġi **tagħtiha wkoll** il-jedd li titlob lil TM għat-trasferiment tal-liċenzja mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti. It-test tal-liġi ma jgħid xejn minn dan. Barra minn hekk, ir-reġistrazzjoni ta' vettura toħroġ irrispettivament minn min hu sidha. Il-padrnanza (ownership) ta' vettura hija dritt; ir-reġistrazzjoni tagħha hija dritt (jew forsi aħjar konċessjoni amministrattiva) separat u distint; l-eżerċizzju tal-waħda ma timplikax l-eżerċizzju tal-oħra.»*

12. Michael Debono Limited appellat minn din is-sentenza b'rikors tat-13 ta' Novembru, 2023, u hemmhekk hija talbet lil din il-Qorti tal-Appell sabiex tbiddel is-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn laqgħet l-ewwel żewġ talbiet, filwaqt li tħassarha fil-bqija, u minflok: (i) tilqa' t-tielet talba tagħha; (ii) tiċċhad l-eċċezzjonijiet tal-Awtorità konvenuta; u (iii) tikkundanna lill-istess Awtorità konvenuta sabiex tħallas l-ispejjeż kollha tal-kawża.

13. Bi twegiba mressqa fl-20 ta' Novembru, 2023, l-Awtorità konvenuta ressqet ir-raġunijiet tagħha għalfejn l-appell ta' Michael Debono Limited għandu jiġi miċċhud. Stiednet ukoll lill-Qorti sabiex tikkundanna lill-kumpanija appellanti sabiex tħallasha l-ispejjeż għal darbtejn, u dan fuq il-premessa li l-appell tressaq fil-vojt u b'inkejja.

14. Il-Kuraturi ressqu t-twegiba tagħhom għall-appell fit-12 ta'

Diċembru, 2023. Hemmhekk huma fissru li s-sentenza appellata hija tajba, ġusta u jixirqilha l-konferma ta' din il-Qorti.

15. Il-Qorti, wara li rat dak kollu li hemm fl-atti tal-kawża, tqis li m'hemmx il-ħtieġa li tqiegħed dan l-appell għas-smiġħ, u b'hekk sejra tgħaddi minnufih għas-sentenza b'riħet l-**Artikolu 152(5) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili**.

Konsiderazzjonijiet:

16. B'dan l-appell Michael Debono Limited qiegħda tattakka dik il-parti tas-sentenza appellata, li fiha l-Ewwel Qorti ċaħditilha t-tielet talba, fejn ippruvat tikseb dikjarazzjoni fis-sens li l-Awtorità għat-Trasport f'Malta ma kellhiex għalfejn tistenna ordni minn Qorti sabiex tmexxi bit-trasferiment ta' reġistrazzjoni tal-vettura tat-tip Toyota Aygo, minn fuq isem il-mejjet Ralf Piontek, għal fuq isimha.

17. Fl-essenza tiegħu, l-aggravju tal-kumpanija appellanti huwa għalhekk wieħed u jdur madwar l-argument li bis-saħħa tal-ftehim tal-5 ta' Lulju, 2019, Piontek taha garanzija għall-ħlas tal-vettura inkwistjoni bit-trasferiment tat-titlu skont l-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, u minħabba f'hekk, l-Awtorità għat-Trasport f'Malta setgħet taqbad u ddawwar ir-reġistrazzjoni ta' dik il-vettura, minn fuq isem Piontek għal fuq

isimha, u dan mingħajr il-ħtieġa ta' ordni minn Qorti.

18. F'dan il-qafas, Michael Debono Limited qiegħda tiddedika l-ewwel parti tar-rikors tal-appell billi tirreferi għal bosta siltiet mill-**Artikoli 2095F** u **2095G tal-Kodiċi Ċivili**.

19. L-appellanti titlaq billi tirreferi għall-ewwel **paragrafu** tal-**Artikolu 2095F**, li fih insibu, li l-garanzija bi trasferiment ta' titlu hija kuntratt li permezz tiegħu, id-debitur jittrasferixxi jew jagħti oġġetti mobbli, biex jiżgura obligazzjoni preżenti jew futura lil kreditur jew kredituri preżenti jew futuri.

20. Tixxet imbagħad ħarsitha lejn **ir-raba' paragrafu** tal-istess Artikolu, li fih insibu kif, ftehim bħal dak, jibda jkollu effett skont it-termini tiegħu u jista' jipprovdi: (i) għad-drittijiet tal-persuna li lilha tiġi trasferita l-proprjetà f'każ ta' ħlas jew estinzjoni tal-obbligazzjonijiet garantiti; (ii) għad-drittijiet ta' min jittrasferixxi f'każ ta' ħlas jew estinzjoni tal-obbligazzjonijiet garantiti; u (iii) għall-mod dwar kif il-proprjetà tkun sejra tiġi valutata f'każ li d-drittijiet ta' bejgħ jew tpaċija jiġu eżerċitati mill-kreditur. Fl-istess paragrafu nsibu wkoll li fin-nuqqas ta' termini tal-ftehim dwar il-materji hemmhekk imsemmija, għandhom japplikaw b'mod residwu d-dispożizzjonijiet ta' dak it-titolu.

21. Tirreferi wkoll għall-**ħames, is-sitt, is-seba' u l-għaxar paragrafi** tal-istess **Artikolu 2095F**, li fost affarijiet oħrajn, jipprovdu li ftehim bil-miktub għandu jkun biżżejjed għat-trasferiment ta' dawk il-ħwejjeġ li jistgħu jiġu trasferiti bis-sempliċi kunsinna tagħhom. Hemm ukoll imniżżeż li dak it-trasferiment iseħħ mill-waqt li fih isir il-ftehim, b'tali mod li l-kreditur jiġi minnufih meqjus bħala l-proprjetarju assolut tal-proprjetà hekk trasferita, u minn hemmhekk 'il quddiem, tali proprjetà ma tibqax tiffurma parti mill-ġid tad-debitur.

22. Sa fejn imbagħad għandu x'jaqsam l-**Artikolu 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, il-kumpanija appellanti tibda billi tirreferi għall-**ewwel paragrafu** tiegħu li fih jingħad li t-termini tal-ftehim dwar it-trasferiment ta' proprjetà bħala garanzija għandhom jirregolaw il-ħwejjeġ kollha ta' bejn id-debitur u l-kreditur.

23. Tirreferi wkoll għat-**tieni u r-raba' paragrafi** tal-istess **Artikolu 2095G**, li prinċipalment jipprovdu, li f'każ li l-kreditur jiġi biex jagħmel użu mil-jeddijiet tiegħu, huwa jkun obligat li qabel xejn jagħti avviż bil-miktub lid-debitur, u mbagħad ikun intitolat li jieħu l-proprjetà trasferita jew billi jbiegħha, jew inkella billi jagħmel tpaċija u japplika l-valur tagħha fil-ħruġ tal-obbligazzjoni garantita. L-istess dispożizzjonijiet jagħmluha wkoll ċara, li f'każ bħal dan, il-kreditur jkun mgħobbi bl-obbligi fiduċjarji u jkun obligat li jeżerċita l-jeddijiet tiegħu, b'tali mod li jkun kummerċjalment

ragonevoli.

24. Fl-aħħar nett, u dejjem sa fejn għandu x'jaqsam mal-**Artikolu 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, l-appellanti tirreferi għas-sitt u **s-seba' paragrafi** ta' tali Artikolu, li fihom insibu, li f'każ li l-proprjetà trasferita bħala garanzija tkun fil-pussess tad-debitur, il-Qorti għandha tagħti lill-kreditur l-għajnuna tagħha skont kif ikun meħtieġ, sabiex dan ikun jista' jikseb il-pussess ta' dik il-proprjetà għall-għanijiet tat-twettiq tal-jeddijiet tiegħu.

25. B'mod partikolari, il-liġi hawnhekk tipprovdi wkoll li kull infurzar għandu jkun bla ħsara għall-jeddijiet ta' terzi li jkunu setgħu kisbu jeddijiet personali fuq il-proprjetà mingħand id-debitur qabel ma jkun sar it-trasferiment bħala garanzija.

26. Wara din is-sensiela ta' riferenzi lejn l-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, fit-tieni parti tar-rikors tal-appell, Michael Debono Limited issemmi wkoll ir-**Regolament 7A tar-Regolamenti Dwar ir-Registrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur (L.S. 368.02)**, li permezz tiegħu l-leġislatur obbliga lill-Awtorità appellata sabiex twaqqaf u żżomm registru tal-utenti registrati ta' vetturi bil-mutur.

27. Tfisser li dan ir-Regolament tal-aħħar jaħseb għal sitwazzjoni bħal

dik ta' dan il-każ, fejn is-sid ta' vettura bil-mutur ma jagħmilx użu regolari minn vettura li tkun reġistrata f'ismu u li tkun tintuża abitwalment minn terzi. Tgħid li f'każijiet bħal dawn, is-sid ta' vettura jista' japplika mal-Awtorità sabiex tirreġistra vettura bħal dik fl-imsemmi reġistru, u permezz ta' dik ir-reġistrazzjoni, l-utent reġistrat jingħata dikjarazzjoni mill-Awtorità fis-sens li huwa l-utent reġistrat tal-vettura. Dan imbagħad ikollu l-effett li minn hemmhekk 'il quddiem, l-utent reġistrat jassumi r-responsabbiltajiet relattivi għall-vettura li qabel kienu jgħajtu lis-sid.

28. Tissokta billi tgħid li anke **paragrafi tmienja u disgħa ta' Regolament 7A**, jipprovdu mod dwar kif ir-reġistrazzjoni ta' utent reġistrat tista' titneħħa — anke saħansitra f'sitwazzjoni fejn it-talba ssir mis-sid biss u mingħajr il-kunsens tal-utent reġistrat.

29. F'dan il-qafas, Michael Debono Limited tişħaq li kemm minħabba dak li hemm imniżżel **f'Regolament 7A tar-Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur**, kif ukoll minħabba l-effetti msemmiya fl-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, hija m'għandhiex għalfejn iddur lejn il-Qorti kull darba li jkun hemm il-ħtieġa li jinbidel l-utent reġistrat ta' vettura, għaliex fi kliemha, din hija sempliċement kwistjoni amministrattiva dwar kif l-Awtorità tmexxi r-reġistrazzjonijiet.

30. Sabiex issostni dan, il-kumpanija appellanti tirreferi għal paragrafu **sebgħa ta' Regolament 7A** li fih hemm imniżżel li r-reġistrazzjoni ta' persuna bħala utent reġistrat ta' vettura bil-mutur għandha titneħħa meta ssir applikazzjoni għal dak il-għan, u dan skont il-proċeduri li jistgħu jiġu mwaqqfa mill-Awtorità minn żmien għal żmien.

31. Targumenta li proċeduri bħal dawk għandhom jkunu biss interni għall-Awtorità, u tishaq li din ma tistax tippretendi li t-tneħħija tal-isem ta' utent reġistrat fuq talba tas-sid, jista' jsir biss wara sentenza finali, għaliex dan imur kontra n-natura tal-prinċipji kollha mwaqqfa b'riġet l-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**.

32. Il-kumpanija appellanti tissokta billi tilmenta li l-konsiderazzjonijiet rilevanti li saru mill-Ewwel Qorti huma ħżiena għaliex it-**tmien paragrafu ta' Regolament 7A**, digà jagħti lok għat-tħassir tal-isem ta' utent reġistrat, f'każ ta' trasferiment lill-utent jew lil terz, jew inkella f'każ ta' ggaraxxjar jew kanċellament tal-vettura mir-reġistru.

33. Tikkonkludi billi tistqarr, li dak li mhuwiex regolat b'**Regolament 7A**, huwa x'jiġri f'każ li l-utent reġistrat ta' vettura jieqaf milli jwettaq il-ħlasijiet li jkun intrabat li jagħmel. Tfisser li jinqalgħu b'mod regolari kwistjonijiet fejn filwaqt li min-naħa 'l waħda l-utent ikun għadu fil-pussess tal-vettura, huwa ma jibqax iħallas.

34. F'dan il-kwadru targumenta li filwaqt l-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili** diġà jagħtu lok sabiex jiġi faċilitat ir-ritorn tal-pussess tal-vettura, min-naħa l-oħra, il-leġislazzjoni sussidjarja, jiġifieri r-**Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur** huma siekta dwar dan.

35. Tisħaq li huwa f'idejn l-Awtorità appellata sabiex twaqqaf proċeduri li bihom tirregola r-reġistrazzjoni ta' utenti f'ċirkostanzi bħal dawk imsemmija minnha, u tinsisti li l-Awtorità m'għandhiex titħalla titfa' l-ballun f'saqajn il-Qrati u taħsel idejha minn kwistjonijiet dwar reġistrazzjonijiet bħal dawk, fuq is-sempliċi raġuni li hija ma tkunx parti mill-ftehim ta' bejn is-sid u l-utent reġistrat.

36. Fuq ix-xaqliba l-oħra, kemm l-Awtorità appellata, kif ukoll il-kuraturi, wiegħbu għal dan kollu billi nsistew li s-sentenza appellata hija ġusta u jisthoqqilha l-konferma ta' din il-Qorti. Kif ingħad aktar kmieni, l-Awtorità appellata marret pass aktar mill-Kuraturi, u saħansitra qalet li l-appell ta' Michael Debono Limited huwa fieragħ u tressaq biss għal għanijiet ta' inkejja.

37. Il-Qorti wara li qieset l-argumenti kollha ta' Michael Debono Limited fid-dawl ta' dak kollu li hemm fl-atti tal-kawża, jidhrilha li dan l-appell ma

jistax ikun ta' fejda għall-kumpanija appellanti u dan għal bosta raġunijiet.

38. Ibda biex, għalkemm l-argument ewlieni tal-kumpanija appellanti huwa li l-Awtorità appellata ma kellhiex għalfejn tistenna li tingħata ordni minn Qorti sabiex taqleb ir-reġistrazzjoni tal-vettura msemmija fil-ftehim tal-5 ta' Lulju, 2019 minn fuq isem il-mejjet Ralf Piontek għal fuq isimha minhabba l-effetti tal-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, fl-istess waqt l-appellanti naqset għalkollox milli tfisser kif u x'fatta dawn l-artikoli tal-liġi kellhom jiġu mħaddma mill-Ewwel Qorti sabiex tasal għal konkluzjoni differenti milli wasslet għaliha.

39. Fis-sewwa, fl-ewwel parti tar-rikors tal-appell (sa paragrafu 19), il-kumpanija appellanti nħliet tirriproduċi kelma b'kelma bosta siltiet mill-artikoli msemmija tal-liġi, u dan mingħajr biss ma ndenjat tlaħħam dawk ir-riferenzi b'xi argumenti ta' sustanza jew inkella billi torbothom mal-fatti ta' dan il-każ, inkluż mal-kontenut tal-ftehim tal-5 ta' Lulju, 2019.

40. Minkejja li ma hemm xejn ħażin fil-fatt li appellant jagħmel riferenza lejn bosta siltiet mil-liġi, fl-istess waqt, ikun kollu ta' xejn li dan sempliciment jirreferi biss għal-liġi mingħajr ma jfisser kif dawk is-siltiet mil-liġi kellhom iwasslu lill-Ewwel Qorti għall-konkluzjoni oħra.

41. Wara kollox, hija l-liġi stess li fl-**Artikolu 143(1) tal-Kodiċi ta'**

Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili titlob li fir-rikors għat-tibdil ta' sentenza, l-appellant għandu jagħmel riferenza għat-talba u għas-sentenza li tkun qiegħda tiġi appellata u għandu jfisser, wieħed wieħed għalih, il-kapi tas-sentenza li jsir ilment minnhom «*flimkien ma' raġunijiet dettaljati għaliex ikun qiegħed isir l-appell.*»

42. Għalkemm veru li b'«*raġunijiet dettaljati*» il-liġi mhijiex titlob li r-rikorsi tal-appell għandhom ikunu miżgħuda b'argumenti li ma jispiċċaw qatt, min-naħa l-oħra, min jappella għandu minn tal-inqas jimpenja ruħu li jfisser b'mod preċiż l-ilmenti tiegħu, għaliex kif ingħad mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza ***Luana Deguara v. Judas (Guido) Taddeo sive Edwin Scicluna nomine*** deċiża fit-3 ta' Frar, 2009, «*mhijiex waħda mill-funzjonijiet ta' din il-Qorti li toqgħod tipprova teskoġita jew tindovina x'setgħa intenda l-appellant*» (ara wkoll f'dan is-sens ***Francesco Carbona v. Gamma Capital Markets Limited*** mogħtija mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta' April, 2024).

43. Anke però jekk din il-Qorti jkollha tagħlaq għajn waħda għannuqqas imsemmi, il-Qorti tqis li f'kull każ, l-ebda mis-siltiet tal-liġi li rreferiet għalihom l-appellanti ma jistgħu jkunu, b'xi mod jew ieħor, ta' fejda għaliha.

44. Il-Qorti qiegħda tgħid hekk għaliex bħalma fissret sewwa l-Ewwel

Qorti, dak kollu li hemm imniżżel fl-**Artikoli 2095F u 2095G tal-Kodiċi Ċivili**, jista' jkun biss ta' rilevanza sa fejn għandhom x'jaqsmu l-jeddijiet ta' Michael Debono Limited għall-proprjetà tal-vettura inkwistjoni, iżda mhux ukoll għall-proċedura ta' reġistrazzjoni ta' dik il-vettura mal-Awtorità appellata.

45. F'għajnejn il-liġi, ir-reġistrazzjoni ta' vettura ġġib magħha effetti u konsegwenzi li huma differenti mill-jedd ta' proprjetà għal tali vettura. Kemm hu hekk, ir-reġistrazzjoni ta' vettura nfisha ma tagħti l-ebda jeddijiet proprjetarji lill-persuna li isimha jidher fuq iċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni — tant, li fuq kull ċertifikat ta' reġistrazzjoni ta' vettura, l-Awtorità għat-Trasport f'Malta tniżżel twissija fis-sens li: *«[i]l-persuna li isimha jidher f'dan iċ-ċertifikat mhux bilfors hi sid il-vettura, iżda hi din il-persuna li għandha tiżgura li l-vettura hi rreġistrata u liċenzjata kif xieraq.»*

46. Minbarra li dan kollu ħareġ mix-xhieda tar-rappreżentant tal-Awtorità għat-Trasport f'Malta (f'pàġni 54 u 62 tal-atti tal-kawża), kif ukoll huwa minqax iswed fuq l-abjad fuq iċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni tal-vettura inkwistjoni (ara Dok B, f'pàġna 11 tal-atti tal-kawża), għandu jingħad li kienu l-bosta każijiet li fihom il-Qrati saħqu dwar din id-differenza bejn ir-reġistrazzjoni ta' vettura mal-Awtorità għat-Trasport f'Malta u l-jedd ta' proprjetà għal dik l-istess vettura.

47. Pereżempju kemm fis-sentenza fil-kawża fl-ismijiet ta' **Adrian Camenzuli v. Mitul Dave et** mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-23 ta' Settembru, 2022 (mhux appellata), kif ukoll dik fl-ismijiet ta' **Geranzio Azzopardi v. Carmelo Bezzina et** deċiża mill-Qorti tal-Appell fid-29 ta' Novembru, 2013, ingħad li n-nuqqas ta' reġistrazzjoni ta' vettura fuq isem persuna ma jfissirx li dik il-persuna ma tkunx kisbet it-titlu ta' proprjetarja ta' dik l-istess vettura.

48. In-nuqqas ta' reġistrazzjoni tal-vettura inkwistjoni fuq isem Michael Debono Limited ma seta' għalhekk naqqsilha xejn mit-titlu u mill-jeddijiet ta' proprjetà li hija kisbet fuq dik il-vettura bis-saħħa tal-garanzija bi trasferiment tat-titlu tal-istess vettura.

49. Mill-banda l-oħra, dak it-titlu ta' proprjetà lanqas però ma seta' jintitola lill-appellanti għat-trasferiment awtomatiku tar-reġistrazzjoni ta' dik il-vettura għal fuq isimha. Dan għaliex, kif qiegħda tgħid sewwa l-Awtorità appellata, il-proċedura ta' trasferiment ta' reġistrazzjoni ta' vettura hija regolata b'dispożizzjonijiet speċjali tal-liġi li għandhom bilfors jiġu mħarsa sabiex ikun jista' jsir dak it-trasferiment.

50. Tassew, f'**Regolament 27 tar-Regolamenti Dwar ir-Registrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur**, insibu li sabiex ir-reġistrazzjoni ta' vettura bil-mutur tkun tista' ddur minn fuq isem persuna

għal fuq isem oħra, il-persuna li tkun qiegħda titrasferixxi *«għandha timla kif suppost u tgħaddi lill-Awtorità l-Formola dwar it-Trasferiment ta' Vetturi li tinsab maċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni.»*

51. Dwar dan, ir-rappreżentant tal-Awtorità għat-Trasport f'Malta fisser li fost affarijiet oħrajn li għandhom jitniżżlu fuq il-formola dwar it-trasferiment ta' vetturi, hemm il-firma ta' min ikun qiegħed jittrasferixxi l-vettura (ara x-xhieda ta' Brian Farrugia, f'paġni 51 sa 55 u 60 sa 61 tal-atti tal-kawża).

52. L-istess xhud stqarr li f'dan il-każ partikolari, l-Awtorità ma setgħetx tmexxi bit-trasferiment ta' reġistrazzjoni skont il-liġi, għaliex il-formola dwar it-trasferiment tal-vettura, la kienet iffirmata minn Piontek u wisq inqas minn xi werriet tiegħu (erga' ara l-paġni mix-xhieda msemmija ta' Brian Farrugia).

53. Min-naħa tagħha, il-kumpanija appellanti mhijiex qiegħda tmeri l-fatti msemmija mir-rappreżentant tal-Awtorità għat-Trasport f'Malta, però qiegħda minflok tagħti x'jinftiehem, li l-firma ta' Piontek jew tal-eredi tiegħu ma kinitx meħtieġa, kemm minħabba l-effetti tal-ftehim tal-garanzija bit-trasferiment tat-titlu, kif ukoll għaliex hadd ma assumma r-responsabbiltà tal-ħlas għall-pagamenti tal-vettura wara li dan miet.

54. Fil-fehma tal-Qorti, dawn l-argumenti mhumie x però tajbin u dan billi, fl-ewwel lok, l-Awtorità appellata ma setgħetx sempliċiment toqgħod fuq il-kelma tal-appellanti li ma kien hemm ħadd li assumi r-responsabbiltà għall-kumpliment tal-ħlas tal-vettura. Wisq inqas setgħet tassumi li kien hemm tabilħaqq l-arretrati dwar il-ħlas tal-vettura inkwistjoni.

55. Fit-tieni lok, u aktar importanti minn hekk, in-nuqqas ta' firma ta' Piontek fuq il-formola ta' trasferiment tal-vettura inkwistjoni wassal biex dik il-formola ma kinitx mimlija «*kif suppost*» bħalma titlob il-liġi, u għaldaqstant, l-obbligu tal-Awtorità li tipproċessa t-trasferiment u li toħroġ ċertifikat ta' reġistrazzjoni ġdid skont **Regolament 27(2) tar-Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur** baqa' qatt ma skatta.

56. Fuq kollox, anke l-ftehim li dwaru hija msejsa din il-kawża, jidher li jagħraf ukoll il-fatt li l-kumpanija appellanti kellha timxi mal-proċedura stabbilita bil-liġi sabiex setgħet iddawwar ir-reġistrazzjoni tal-vettura minn fuq isem il-klijent tagħha, għal fuq isimha.

57. Kemm huwa hekk, fi klawnsola 25 tal-ftehim tal-5 ta' Lulju, 2019, (Dok A, f'paġna 9 tal-atti tal-kawża) tniżżel li f'każ ta' radd lura tal-vettura mill-klijent: «*[t]he Customer, shall also be obliged to sign and deliver to*

the Company the transfer form on the certificate of registration of the Vehicle in order to enable the Company to effect such registrations as may be required by law.»

58. Din il-klawsola tal-aħħar titkellem waħidha, u kif tifhimha din il-Qorti, turi kif anke saħansitra għal Michael Debono Limited stess, l-iffirmar u l-konsenja tal-formola dwar it-trasferiment tal-vettura mill-klijent, kienet meħtieġa sabiex dak it-trasferiment seta' jsir skont il-liġi.

59. Ta' min ukoll jinnota li din il-klawsola ddaħħlet irrispettivament mill-fatt li bis-saħħa ta' klawsola 22 ta' dak il-ftehim, hija kienet diġà kisbet it-titlu ta' proprjetarja fuq il-vettura inkwistjoni bil-mezz tal-garanzija bi trasferiment tat-titlu.

60. Naturalment, li kieku l-effetti tal-garanzija bi trasferiment tat-titlu kienu biżżejjed biex igibu bidla fit-trasferiment ta' reġistrazzjoni tal-vettura minn fuq isem il-klijent għal fuq isem Michael Debono Limited, din tal-aħħar ma kienetx sejra tħoss il-ħtieġa li tnizzel klawsola bħal dik li għadha kif issir riferenza għaliha. L-argumenti tal-appellanti huma għalhekk sa ċertu punt imwaqqgħin bil-ftehim tagħha stess.

61. Kollox għalhekk juri li l-Ewwel Qorti kellha tabilhaqq raġun fil-konklużjoni tagħha, li kemm l-effetti, kif ukoll il-proċess tal-garanzija bi

trasferiment tat-titlu ta' vettura, huma separati u indipendenti minn dawk tat-trasferiment tar-reġistrazzjoni tal-istess vettura.

62. Fil-fehma tal-Qorti, il-kumpanija appellanti lanqas ma tista' ssib xi wens f'**Regolament 7A tar-Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur**.

63. L-ewwel nett, dan ir-Regolament la kien jeżisti fil-mument li fih ġiet reġistrata l-vettura inkwistjoni, u lanqas ma kien fis-seħħ meta tressqet din il-kawża.

64. Tassew, **Regolament 7A** ma kienx wieħed mir-Regolamenti li oriġinarjament kienu jiffurmaw parti mir-**Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur**, u żdied bis-saħħa ta' **Regolament 6 tal-Avviż Legali 265 tal-2022**.

65. Skont it-tieni **paragrafu tal-ewwel Regolament** ta' dak l-Avviż Legali, ir-Regolamenti fih imniżżla kellhom *«jidhlu fis-seħħ fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni tagħhom fil-Gazzetta»*. L-istess Avviż Legali ġie mitbugħ fuq il-Gazzetta tal-Gvern fil-21 ta' Ottubru, 2022, u għalhekk daħal fis-seħħ b'effett mill-21 ta' Diċembru, 2022 'il quddiem.

66. Kif anke jixhed it-timbru tar-Reġistratur tal-Qrati u Tribunali Ċivili

fuq ir-rikors maħluf, din il-kawża tressqet minn Michael Debono Limited fil-31 ta' Ottubru, 2022, u għaldaqstant hija fi żgur li ma tistax tistenna li l-Awtorità appellata kellha timxi ma' Regolamenti li lanqas biss kienu fis-seħħ, u saħansitra lanqas ippubblikati fi żmien li qamet din it-tilwima.

67. Anke però li kieku għall-grazzja tal-argument, ir-**Regolament 7A** kellu jiddaħħal fis-seħħ qabel żmienu, tali Regolament xorta waħda ma setax ikun applikabbli għal każ bħal dan, u dan billi minn kif jidher sa mit-**tieni paragrafu** tiegħu, huwa dak il-persuna li l-vettura «*tkun registrata f'ismu*» li jista' jitlob lill-Awtorità appellata sabiex tirreġistra l-istess vettura fir-Registru tal-Utenti Registrati ta' Vetturi bil-Mutur.

68. F'dan il-każ, kemm miċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni tal-vettura inkwistjoni (ara Dok B, f'paġna 11 tal-atti tal-kawża), kif ukoll mix-xhieda tar-rappreżentant tal-Awtorità appellata u anke mill-kontroeżami ta' Erica Borg (ara n-naħa ta' wara tal-paġni 49 u 51 tal-atti tal-kawża), jirriżulta li l-vettura li dwarha tressqet din il-kawża hija reġistrata f'isem Ralf Piontek, u għalhekk huwa dan u mhux il-kumpanija appellanti li seta' jitlob lill-Awtorità sabiex tirreġistra l-istess vettura fir-Registru msemmi mill-appellanti.

69. L-appellanti qiegħda għalhekk tiżbalja kull darba li tirreferi għal Piontek bħala «*l-utent registrat*», u dan għaliex la ċ-ċertifikat ta'

reġistrazzjoni tal-vettura inkwistjoni huwa maħruġ f'isem Piontek, huwa dan li għall-għanijiet u effetti kollha tar-**Regolamenti Dwar ir-Reġistrazzjoni u l-Liċenzjar ta' Vetturi bil-Mutur**, meqjus bħala s-«*sid reġistrat*» tal-istess vettura.

70. Il-Qorti ma tistax ukoll ma tosservax kif huwa pjuttost ironiku kif l-appellanti qiegħda min-naħa 'l waħda tirreferi għal Piontek bħala l-utent reġistrat tal-vettura inkwistjoni, meta fl-istess waqt hija ressqet din il-kawża sabiex dik il-vettura ma tibqax irreġistrata fuq Piontek u ċ-ċertifikat ta' reġistrazzjoni tagħha jibda jgħajjat lilha.

71. Fis-sewwa, li kieku Piontek kien sempliċement l-utent reġistrat tal-vettura inkwistjoni, Michael Debono Limited ma kienx ser jkollha għalfejn li fit-tieni talba tar-rikors maħluf titlob lill-Qorti sabiex tordna lill-Awtorità appellata tirreġistra l-vettura inkwistjoni f'isimha. Mod ieħor, hija kienet x'aktarx titlob lill-Qorti sabiex tordna lill-Awtorità appellata tħassar ir-reġistrazzjoni ta' Piontek bħala l-utent reġistrat ta' dik il-vettura.

72. Tħares minn fejn tħares, l-appell ta' Michael Debono Limited mhuwiex għalhekk mistħoqq, u din il-Qorti sejra tkun qiegħda tgħaddi biex tiċhdu u tikkonferma s-sentenza appellata.

73. Qabel ma tagħmel hekk, u sabiex ikun ingħad kollox, il-Qorti

tosserva li għalkemm fit-talba finali tar-rikors tal-appell, il-kumpanija appellanti talbet lil din il-Qorti sabiex iddawwar is-sentenza appellata wkoll sa fejn għandu x'jaqsam il-kap tal-ispejjeż, madankollu, hija ma ressqet l-ebda aggravju speċifiku dwar id-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti f'dan ir-rigward. Kemm minhabba f'hekk, kif ukoll għaliex din il-Qorti qiegħda ssib li l-Ewwel Qorti kellha raġun li tiċċad it-tielet talba, il-Qorti sejra tkun qiegħda tikkonferma s-sentenza appellata, anke sa fejn għandu x'jaqsam mal-kap tal-ispejjeż (ara f'dan is-sens ***Peter Plant Limited v. Water Services Corporation*** mogħtija mill-Qorti tal-Appell fid-9 ta' Mejju, 2024).

74. Għalkemm il-Qorti sejra tkun qiegħda tikkonferma s-sentenza appellata għalkollox, il-Qorti xorta waħda ma jidhrilhiex li hemm lok għalfejn għandha timponi fuq l-appellanti s-sanzjoni taħt l-**Artikolu 223(4) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili**, kif mitluba mill-Awtorità appellata. Dan qiegħed jingħad għaliex, s'issa, din il-Qorti ma kellha l-ebda każ dwar kwistjoni bħal dik tal-lum, u fl-istess waqt, lanqas ma jista' jingħad li l-appellanti setgħet kisbet xi forma ta' vantaġġ billi tawlet xi ftit il-proċeduri b'dan l-appell.

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija, din il-Qorti qiegħda **tiċċad** l-appell ta' Michael Debono Limited, u għalhekk qiegħda tikkonferma s-

sentenza appellata għalkollox.

L-ispejjeż kollha b'rabta ma' dan l-appell għandhom jiġihallu kollha mill-appellanti Michael Debono Limited.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Josette Demicoli
Imħallef

Deputat Reġistratur
SS